

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Turystyka historyczna

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Historia powszechna i Polski po 1945

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot podstawowy i kierunkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 6

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia:

Koordynator sylabusu:

ks. dr Mariusz Trąba

Sylabus dostępny w ramach:

- [Historia powszechna i Polski po 1945](#) [na kierunku:] [Historia](#) (H), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/6ECTS]: ks. dr Mariusz Trąba;
- [Historia powszechna i Polski po 1945](#) [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
- [Historia powszechna i Polski po 1945](#) [na kierunku:] [Turystyka historyczna](#) (Th), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni

Wymagania wstępne:

Zakres wiedzy na temat XX wieku na poziomie kształcenia szkoły średniej.

Zakres umiejętności i kompetencji na poziomie dwuletniego kształcenia na kierunku historia.

Cele:

Ćwiczenia mają usystematyzować posiadaną wiedzę na temat dziejów XX wieku. Na podstawie literatury oraz analizy tekstów źródłowych i materiałów ikonograficznych student poszerzy swą wiedzę na temat ogólnych dziejów XX wieku, a także będzie miał możliwość zapoznania się z głównymi problemami politycznymi, społecznymi, ekonomicznymi i kulturalnymi XX wieku. Niezwykle ważnym jest, aby zajęcia uzmysłowiły studentowi jakie były źródła ideologii totalitarnych XX wieku, ich antyhumanitarne oblicze oraz ich znaczenie dla świata współczesnego.

Treści kształcenia:

Tematem ćwiczeń są wybrane zagadnienia z lat 1945-1989, czyli od zakończenia II wojny światowej do Jesieni Narodów.

1. Europa Zachodnia po zakończeniu II wojny światowej
2. Blok państw komunistycznych po II wojnie światowej
3. Zimna wojna – pojęcie, geneza zjawiska, przebieg
4. Bliski Wschód w okresie powojennym –
5. Bliski Wschód w okresie powojennym –
6. Indie i Chiny - droga do mocarstwa światowego
7. Dekolonizacja i jej następstwa.
8. Polska lat 1944-1948 - sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa
9. Stalinizm w Polsce
10. Kryzysy społeczno-polityczne w Polsce Ludowej (1956, 1968)
11. Dekada E. Gierka
12. Kryzysy społeczno-polityczne w Polsce Ludowej (1980-1981)
13. Kościół katolicki po II wojnie światowej
14. Kolokwium zaliczeniowe.
15. Lektorium.

Efekty kształcenia:

Student posiada podstawową wiedzę na temat wydarzeń XX wieku, a także potrafi umieścić owe wydarzenia w kontekście politycznym, społecznym i kulturowym, wskazując na ich genezę, przebieg i następstwa. (K_W01, K_W02). Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować oraz uogólniać informacje z wykorzystaniem różnych źródeł (K_U01). Potrafi posługiwać się krytyką zewnętrzną i wewnętrzną źródeł

historycznych. Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U02). Posiada umiejętności przygotowania wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień (K_U08).

Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i uogólniać informacje specyficzne i szczególnie istotne dla studiowanej specjalności (S_U01).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

- lektura i analiza tekstów źródłowych
- ćwiczenia z mapą (korelacja wiedzy studenta z umiejętnościami pracy z mapą)
- dyskusja na zadane tematy (konwersatorium)
- zalecana lektura i dyskusja na jej temat

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Warunki zalecenia przedmiotu:

- obecność na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność)

- zaliczenie dwóch kolokwii pisemnych
- aktywna postawa na zajęciach (ocenianie ciągle)
- zaliczenie 5 lektur

Lektury podstawowe:

Najnowsza historia świata 1945-2005, t. 1-4, red. A. Patka, J. Rydla, J.J. Węca, Kraków 2008 (i wydania wcześniejsze).

Kaczmarek R., Historia Polski 1914-1989, Warszawa 2010.

Olszewski W., Świat po roku 1945, t. 1-2, Poznań 2000.

Historia XIX i XX wieku. Lata 1956-1989. Wybór tekstów źródłowych. T. 6, cz. 1-2, red. A. Kosecki, J.R. Szaflik, R. Turkowski, Pułtusk 2004.

Dudek A., PRL bez maki jażu, Kraków 2008.

Dudek A., Zblewski Z., Utopia nad Wisłą. Historia Peerelu, Bielsko-Biała 2008.

Service R., Towarzysze. Komunizm od początku do upadku. Historia zbrodniczej ideologii, Kraków 2008.

Besier G., Stokłosa K., Europa dyktatur. Nowa historia XX wieku, Warszawa 2009.

Lektury uzupełniające:

Kaelble H., Społeczna historia Europy. Od 1945 do współczesności, Warszawa 2010.

Buchanan T., Burzliwy pokój. Historia Europy 1945-2000, Kraków 2010.

Holzer J., Komunizm w Europie. Dzieje ruchu i systemu władzy, Warszawa 2000.

Zubok V., Nieudane imperium. Związek Radziecki okresu zimnej wojny, od Stalina do Gorbaczowa, Kraków 2010.

Gaddis J.L., Zimna wojna. Historia podzielonego świata. Kraków 2007.

Międzynarodowe uwarunkowania „Zimnej Wojny”, t. 1, red. J. Piątek, W. Wróblewski, Szczecin 2006.

Gebert K., Miejsce pod słońcem. Wojny Izraela. Warszawa 2008.

Konflikty kolonialne i postkolonialne w Afryce i Azji 1869-2006, red. P.Ostaszewski. Warszawa 2006.

Chang J., Halliday J., Mao. Warszawa 2007.

Gittings J., Historia współczesnych Chin. Od Mao do gospodarki rynkowej, Kraków 2010.

Kersten K., Narodziny systemu władzy Polska 1943-1948. Poznań 1990.

Bernacki W., Głębocki H., Korkuć M., Musiał F., Szarek J., Zblewski Z., Komunizm w Polsce. Zdrada, zbrodnia, zakłamanie, zniewolenie. Kraków brw.

Jirasek Z., Małkiewicz A., Polska i Czechosłowacja w dobie stalinizmu (1948-1956). Studium porównawcze. Warszawa 2005.

Werblan A., Stalinizm w Polsce. Warszawa 1991.

Holzer J., Kryzysy i ich przezwyciężanie w krajach komunistycznych, [w:] J.Holzer, Dwa stulecia Polski i Europy. Teksty pisane w różnych porach wieku. Poznań 2004, s. 177-186.

Machcewicz P., Polski rok 1956. Warszawa 1993.

Eisler J., "Polskie miesiące" czyli kryzys(y) w PRL. Warszawa 2008.

Uwagi: